

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 13.

Trefschdeenâ, tanni 27. Merzâ (8. April).

1868.

Latweeschu Awises libds ar faween veelikkumeem malka 1 rubli fudr. par gaddu. Kas us fawu wahrdu apstellehs 24 ekfemylarus, wehl weenu dabbuds slabt parwetti. Japstelle: **Belgawâ** Latw. awischi nanmâ pee **Zantischewski**; — **Mihgâ** pee **Daniël Minus**, teiteera un wehwera eelas stahf. pee fw. Zabna bahuzas jaunata mahzitaja **Wueller** un pee **Dr. Buchhofs**, leela Melfander-eela Nr. 18. — **Wiffi** mahzitaji, fohlmeiteci, pagafia waldiraji, fcribmeri un zitti taulas draugi teef luhgiti, lai lassitajeem apgabda to apstelleschannu. — Medaktora adresse irr: „Pastor **Vierhuff**, **Schloß pr. Riga**.“

Mahditajs: Politikas pahrsfats. Dajshadas fimas. No Birschunulshas. Jaunajs sentohrejs. Lehrschana. Dahwanas preefsch baddazeetejeem. Wisjamalabs fimas. Arbidas.

Politikas pahrsfats.

Kreewuwalfts krohnantimeeks, leelstirfs **Altfander** tanni 14. Merzâ bijis slabt, kad **Nizza** to basnizinu eefwohtijuschchi, kas tur usbuhweta ailmigguschajam krohnantimeekam **Nikolajam** par peeminu. Tanni 16. Merzâ krohnantimeeks par **Strasburgu** aiseisfojis us **Stuttgartu** **Wirttembergâ**. — Ta kummissiono, kam bij jafpreefch par jaunu tarifu, jeb jaunem zolles likkumeem, tanni 7. Merzâ fawu keidsamun sehdeschannu noturrejuse, un wumas jarakfitti padohmi irr atdohiti tai walsterahti, lai pahrluhko un pahrspreesch. — **Turkestanê** taggad wiszaur waldoht meers, un lautini it preezigi redsoht, ka tur wisz teefoht cetajishts pehz kabrtas. **Waldiba** tohs eedfihwotajus usflubbinajoht, lai slaidri issakfoht, fur tohs jaunohs likkumus un pahrzelschanas nefaproht; — tee preesteeri labprahit to teefas kuhfchannu gribboht paturreht samâs rohfâs un arri fpehla gribboht ufturreht meefas un kalla strahpi, bet waroht zerreht, ka wiffas starpibas tikfchoht islihdninas zaur prahitigu isstahstischannu. — **Rokandes Phanâs** (stirfs) weenu fuhritu bij aistellejis pee generalgubernatora us **Taschkendi**, un generalgubernators to obristleitnantu **Schaufus** tam fuhritam libds irr aifuhritjis us **Kolandi**. **Schaufus** tam **Phanam** nodewis weenu grabmatu, zaur fo generalgubernators ispraffijis kahdas andeles brikhwibas preefsch **Kreewu** un **Kolandes** **Laufmanneem**, un turklahit winnam arri atneffis kahdas

dahwanas. **Rhans** ar leelu preefu un gohdu to obristleitnantu usnehmis un atkal fawu fuhritu aistellejis libds pee generalgubernatora, lai schim alsakfoht, ka tahs brikhwibas atwehloht. — **Bruschufemmes** rihtapuffe ar 4. Merzu eefakfoht tas breefsmigajs baddadrudfiss un tahs massafas, kas leelohs un malohs tur mohzija, nu sakfoht norintees. **Wihreem** pelnas bij pee malkas jirfchanas lehnina meschôs; 1907 masgruntneekem libds 9. Merzam bij aisdohiti 140.279 dahlderi no krohnalabdes. Tanni 3. Merzâ **Bruschu** landtags bij nowehlejis 3 millj. dahldeus, fo lai femneekem aisdohd preefsch fehklas pielfchanas. **Laudis** wiffur us to bij fabeedrojuschees, dahwanas lassihit un fuhritht preefsch baddazeetejeem. Libds schim wareja preezatees, zil kluffi un pazeetigi tee baddazeeteji fawu grubtu likteni sinnaja panest, bet tanni 14. Merzâ **Kaukehmenê** un tad wehl zittâs kahdas weetas laudis pee palihdsibas isdallifchanas paliffuschchi nemeerigi un gribbujuschchi warras darbus strahdaht; bet kad weens offizeers ar 40 jahrtneekem amahza, tad lauschu barri isklibda un dewahs pee meera. **Wozza** lehnina peedfimschanas deenu, to 22. Merzu schogaddi **Bruschchi** fwinnejuschi ar dauds leelaku gohdu un mihlestibu, ne ka zittâs gaddôs un patannis jaunâs gubernijas, kas til aifpehm' larâ mantotas, schorei to deenu wairahf fahfuschchi gohdâ turreht. **Lai** tad mehs fawa **Keisara** peedfimschanas deeninu pr. to 17. Aprilsi arri gohdam noswinnam. — **Bruschu** waldiba wiffseem faween fuhriteem grabmatas laiduse ar to sinu, ka prinzis **Napoleons** par politikas leetahm nelo ne-efoht runnâjis un til **Berlinê** bijis no draudfibas. **Seemel-Wahzsemmes** fabeedrotu walstju parlamentis nu

jau spreest par tahm leetahm, ko Bismarck's wiinam preest-
schâ zehlis no to sabeedroju waldineeku puffes. — **Wah-**
denê un **Baiers** tee Keemeru-kattolu bislapi stipri pretti-
runna teem jauncem floblas likkumeem, bet waldibas ap-
leezinajuschas, ka nebuht no likkumeem nebuschoht atfahp-
tees. **Wahdenê** tas Freiburgas erzbislaps jau tanni
gaddâ 1864 teem Keemeru-kattolu preestereem pawehlejis,
lai to wiinuem noliktu weetu eefsch tahm jauni eezeltahm
floblas waldischanahm ne-usnemmoht nekahdâ wihlê, jo
par tautas floblahm sinnabt nekrihtohht preestereem ko h p a
ar floblaswaldischanahm, bet tik preestereem weeneem
pascheem. — **Austrijas** lungu-namma wehl tee erz-
bislapi, bislapi un zitti lahdi augsti lungi jo bahagi pretti-
runnajuschî tam jaunajam laulibas un floblas likkumam,
kas no tautas-weetneeku namma jau apstiprinahst; tur-
prettim zitti lungi un arri keisara ministeri jo skaidri un
stipri apleezinajuschî, ka Austrija newarohht selt, kamehr
pahwestam brihw, eefsch walstis leetahm eejaultees, un ka
ta kristiga tizziba eefsch tahm semmehm daudis leelakâ
spehltâ stahwoht, kur laizigas rektes wiffahm tizzibahm
weenadas. Tad nu tas konfordats (st. Latw. Nr. 1
un 10), kas pahwestam lihds schim bija satihkts ar Austri-
jas krohni, no wiffas walstis-rahts puffes ir atzelis. Tee
abbeju walstis puffu delegati seb runnataji, kas Wiens bij
fanahkluschi par tahm leetahm spreest, kas us abbahm
Austrijas puffehm weenadi simejajs, nu jawu darbu pa-
beiguschî waldibai pa prahtam un ar pateizibu nu ir ais-
laisti us mahjahm. — **Italijs** laudis tai „massama i
modo h schana i“ runnajoht prettim. Waldiba tohs lau-
pitajus, kas arween' wehl kahjas, ar waru grubb isdeldeht.
— **Frantschu** keisars pats weenu grahmaru drukkâs lai-
dis, israhdidams, ka Napoleons tas pirmajs un tas tre-
schajs Franzijai nau nispeedufchees paschi, bet no paschas
tautas 6 reis effohht iwehlet un apstiprinati par Franzijas
waldineekeem. Laikam Frantschi to taggad aijniruschî,
jo laudis arween' paleok nemeerigati, un pee milihtschu
peerakstischanas bes teem dumpjeem, ko jau wiinu reis pee-
minneju, atkol fahkluschi dumpotees tannis pilsehts B o r-
d e a u z (Bordoh), N e u i l l y (Neljil'), K e n n e s (Kenu').
Darba laudis arti Seemet-Franzija paleekoht arween' ne-
meerigati. — **Gulantes** parlamentâ zitreisigajs, gudrajs
un taisnajs finansministeris, taggadejs tautas-weetneeks
G l a d s t o n e tanni 23. Merzâ parlamentam preestchâ zehlis
preestch apstiprinaschanas 3 spreedumus par to, ka Angli-
kanu basnija I r l a n t e wairs nedrihtstohht buht par walstis-
basniju, bet ka wiffahm kristigahm tizzibahm tur jadohd
weenada palihdsiba no walstis puffes. Ministeris Disraeli
par to palikka gauschi dumsigs un winsch scho parlamentu
grubhoht aissubhtit us mahjahm, ja schis nepeonemtu mini-
stera padohmu, bet Gladstones padohmu. — **Seemet-**
Amerikas brihw walstis wiffi laudis taggad it mee-
rigi skatotees us to, ka kongressis fahzis prozessi west pret
paschu presidenti. Tanni 13. Merzâ bij pirma termine,
kur A n d r e j a m J o h n s o n a m, waj pascham, waj jawr
adwokatlu, bij janahl aissubhoht preestch senata us kongrescha
subhsibahm. Us Johnsona luhgschanu wiinam to deen'

tikka nowehlehts 10 deenu laiks lihds 23. Merzam, ka lai
wiinna adwokatlu us to aisschaweschanu warretn sataistees.
Schinni deenâ Johnsona preestchrunnatajs nu stahstija,
ka tahs subhsibas effohht tibri leetas un netaisnas, un
lihdsâ atkal, lai wehl 30 deenu walfas dohdohht preestch
leezibu famellefchanas; bet senats ar 41 pret 12 balshim
nospreeda, ka scho luhgschanu newarohht peepildiht. —

Daschadas sinnas.

No **Talhes** puffes tanni 10. Merzâ tahm Wahzu
awisehm „Zeitung für Stadt u. Land“ tã tizzis
rakstihst; „Mums wehl pahrlabbi stahw peeminnâ, zif
behdiga leeta preestch ne-ilgeem gaddeem mums bij, tohs
schojenohs Latweeschus redseht, kas aiggahja prohjam us
disslu Kreewsemmi, un zif wehl behdigaka leeta bij tohs
gauschi apkrachprohs laudis redseht, kas atkal driht, atpakkaf
nahza kã nabagi, baddu puanomirruschi, — un tomehr
jau atkal ta patte behdiga raudu spehle ussahk rabditees. —
Weens Kreewu wihrs no Mohilewas gubernijas, — —

— — schinni laikâ effohht reisojis pa Dundagas
pagastu. Bet preestch wiinna, wehl papreestch 3 zitreisigi
Dundagas semneeki, ko winsch bij atsubhtijis, tur bija
atbrankuschî, laudis us to labbinahht, ka us Mohilewas
guberniju lai pahreet, appalsch norunnahm, kã falka,
parleeku labbahm, — un apwehstihht, ka pats wiinu
meisteris amahkschoht. Tas tahlajs zelsch un tahs
isdohschanas schim laikam gluschî tiks atmalfatas,
jo fahl jau notikt, ko zerreis. — Ta iseeschana no
muhju semmes jau eefahkabs. Walfar redseju to pirmo
braukumu. Dwi masi weenjughu ratti, ar audekli us
stihpahm aplahhti, ar daschadaschadahm leetahm peepakkati
un ar maseem behrneem pahrfrauti, man satikkabs us Rih-
gas leelzella. Pee abbeem ratteem faldami gahja leelaki
un masafi behreni un wairahk wezzalu tauschu. — Sirdi
jau nopradsams, ko schahda eefchana nosihme, un wai-
rahk pahments no pateefigas schehtsidibas ne kã no jaunu
wehstu fahribas, es usrunnaju weenu no teem wihreem un
wiinam prassiju, us kurren' reisajoht u. t. j. pr. Ko dab-
uju sinnahht, to schê isstahstu:

„Schinni beedribâ bij 3 waldineeku familijas no
Dundagas leelabs majorak-muischas. Tam weenam wez-
zaku pahrim bij lihds 8 behreni; no scheem tam wezzakajam
tik knappi bij 16 gaddi, jaunafajs tik 4 neddelas atpakkaf
pasautes gaisminu eetaudisjis. Masinajs faldams un
raudadams gulleja pee kruhtihm tai nahaga mahtei, kas
patte wehl nebij it weffela. Wiini gahja us Mohilewas
guberniju, us weenu muischu, wahrdâ Galitsch, kas pee-
derroht weenam Wasil Ramenski, kã falka, weenam wih-
ram, kas pats Dundagâ bijis pee usrunnaschanas, — un
wiini zerreja aissneegt jawu weetu 7 neddeku laikâ. Tahs
schepat minnetahs leelahs familijas tehnam tik 9 rubki
ween bij labbatâ zella nandas. Kakra familija, kas tur
atseet, buhsch o h t dabhuht 15 deffatihnu semmes (masahk

nedohd), par to tam rentneefam, ja to spehjoht — (to tas stahstijais wiswairahf peeminneja) — zaur 25 gaddeem jamakfa 2 rubli f. rentes no deffatines. Kad tur aishnahfchoht, tad tas lungs, lam ta muishcha peederr, preefsch eeriktes minneem buhschoht ismakfahf 100 rublus f., kas winneem 10 gaddu laifa ja-atdohd, kad to spehji. — Sakloht, ka semme tur effoht labba, ka zits gabbals jau effoht usstrahdahts; diihwojamas ehkas un wirtschafstes ehkas pascheem kaudihm ja-usbuhwe. Sakloht, ka to, kas to semmi rente, usluhkohts par fainneeku un atkrabbinaschoht no rekrufcheem. Sakloht, ka nodohfchanas, kas fche dee mischehl gan parleeku angfats, tur us fatru galwu, ja daudi, buhschoht 3 rubli. Sakloht, ka teem aishgahjeem atmakfashoht atpakkaf kahdu dallu no zella tehriina u. t. j. pr. — Pee teefas noslehgti kuntrakti, waj kautkafdi zitti rakstitti salihkumi nebija wis.

„Ihfi fakloht, fchee lautini us to apfohlitu semmi aishgahja ka apmahnti us muttes teikfchanu ween. Winneem drihs eefchoht pakkaf wairahf par 50 familijahm. Daudi ehriigi fainneeki, paldeews Deewam, fcholaik wehl zaur saweem kuntrakteem Dundaga teel turreti, ka wehl newarr eet, jo usteikfchanas laifs jau pahrgahjis, un nu winneem wehl weens gads tur ja-iszeefsch.

„Gandrihs newarr tizzeht un tomeht ta irr gan: fchai jaunai aiseefchanai pat peekriht zitti laudis, kas no tahs beidsamahs, sinnamahs Woldemara aishweefchanas pahrnahkuschi, wairahf no ka tik peewilli ween. — Masakajis behrns, — pat lohpiasch zaur to paleef gudrahfs, ko patis peedfshwojis un redsejis, — zaur ko pee muhsu Latweefcheem gan tas leolajis pulks paliks gudrs?“ —

Latw. Aw. apgahdatajis fcho rakstu pahrtulkojis, tik peeleeft klahf weenkahrt to leezibu: ka tas nebuhf lihds fchim nau Latweefschu leolajis pulks, kas ta bes faprafchanas pehz wehja sfreen; bet ka tahdös laifös, kahdus mehs taggad peedfshwojam, pee wiffahm tautahm bijuschi nemeerigi un lehtizigi lautini; — un ohrfahrt to luhgfchanu: lai neweens jel nau tik traks, ka bes rihtiga kuntrakta, pee teefas apstiprinata, no sawas dsintenes aifsfreen tabla fwefchneeziä. Muhsu deenas fats warr eet, fur patihf, bet lai to netihru uhdeni jel ne-isleij, pirms rihtigi nestan, waj zittur dabbuhs tihrafu uhdeni!! —

Peterburga tanni 11. Merza pee Reisaristas gohdi-bas bijuschi preefscha Widsemmes gubernators, ishtenajis stahtrahfs fon Lysander, Widsemmes muishneeku preefschneeks fon Biliensfeldt un Kurfemmes muishneeku preefschneeks baron fon Der Recke.

Dinburgas arsenalä jeb karra leetu krahjumä uggundgrehfs bijis fchi mehnefcha eefahkumä; bet dabbujuschi to ugguni uswarreht, pirms fflahde palikka jo leela. Generalis Todleben aishbrauzis to leetu ismekleht.;

Kaufasija taggad gandrihs iddeenas semme trihz. Laifs bijis wehfs un faufs un siprs rihtenis puhfis; pee mahjas lohpiineem rahdijahs daschadas flimmibas.

Kreemufemmes gubernijas bads wiswairahf effoht iszheles zaur to pahrliezigu dierfchanu. Semneeki wiffu noderroht un tas talabb it weegli noteefoht, ka par sawahm drehbehm, par rihteem, cerohfscheem un putneem labbibu gan newarroht dabbuht eemainiht, bet turprettim brandwihnu it weegli dabbujohf. Kreemu awises greib, lai waldiba to negantu, breefnigu dierfchanas grehku jel fahfoht uswarreht ar spehku.

Arkangeles gubernija us septinkahrtigu wihfi zeppoht baddamaifiti, waj wairahf waj masahf salmu un fuhnu fajanz ar rudsu milteem; ta septita fchiera irr ta, fur to maifi zepp tik no falmeem ween! —

Rihgas melgalwju beedribas nammä daudi Rihgas dahmes bij salikkufchas us to smukkato wiffadas dahrgas un smukkaf leetas, kas no mallu mallahm bij dahwinatas badduzeefigeem Jgganeem par labbu. Tad wiffu to leelu sahlu eerikteja par bohtihm un smallas gaspaschas un freileines tur tahs leetas pahrdewa par noliktu maffu; zittas leetas atkal isfpehleja lotterija, ta ka tur eefsch 3 waffareem preefsch baddazeetejeem flaidra naudä eenahkuschi 7150 rubli 73¹/₂ kap. judr. Waj tu redfi, ko fchehlfudiba idarra! — Lihds 16. Merzam pawiffam Rihgas komiteja bij eenahkuschi preefsch Jgganeem 17,281 rubli 75 kap. judr. — Preefsch Finneem Mueller kunga druffereja bij eenahkuschi pawiffam 7198 rubli 37 kap.; — preefsch Taurogges baddazeetejeem 528 rubli 81¹/₂ kap.

Jelgawas Zeeluppä tanni 21. Merza leddus wehl stahw ka stahw, lai gan rettäs weetas tik wehl drohfschi warr pahrtikt pahf un weetahm atkal jau ar laiwahm brauz. Gan wehl waffar pee Slohfas pilfchta un arri pee mahzitaja muishchas firgus un rattus pahrwedduschi, bet to mehr zittas weetas jau eefrittuschi. Tanni 11. Merza Latweefschu Awifchu apgahdatajis prettim Waltermuishchaj Zeeluppä dabbuja masgatees. Bet nebija wis ko smeetees; jo rihtigi ar wiffahm kammanahm, lihds gurneem jau gullejahm uppä, un ja fchehligais Deews nebuhru palihdsejis man un mannam kufscherin plakkafiski, lausumam blakkam, us leddu nometees, ta ka mehs no kammanahm un no aifseeta kammanu-dekka dabbujahm ismauktees ka no sahbalahm, kamehr kammanas nogrimma dibbenä: tad laifam fcho Awifchu nummuru wais nerakstitu, bet stahwetu Deewa preefschä! — Pateizohs teem gohdigeem Salleneekeem, kas pehz ar kahrtihm un wirwehm peefstrehjuschi, mannu firgu un kammanas smukki un drohfschi isglahbuschi! — Tanni 12. Merza pee paschas Slohfas nafti noslihka firge; brauzeji isglahbuschees. —

Saukas uppä. Kurfemmes augfcheneekös diwi freileines lihds ar kufscheri noslihkuschas!

Kristburgas mahzitais Wahzu awises isfluddinajis, ka weens atfahwneeks, wahrdä Johann Heinrich Willumeit lihds ar feemu apfahrtfkaigadams, zaur to pelnas dsennohf, ka pee mahzitajeem eet fchehlastibas luhgtees, lai winneem behrinu kristijohf un lai palihdsoht nabadfibä. Tabdä wihfä tas behrinisch lihds 5. Februärin, zif taggad sinnam, jau 4 reis kristihf! Prohti

Jelgawā zeen. generalsuperdente Ramburg pats winnu kristijis; tad Leepkālā mahz. Stoll, — Kaljenawā prahweits Doebner un beidscht Kristburgā mahz. Dilling. Us preekschu warbuht wehl wairakt weetas nahks sinnamas, fur schee laudis no kahdeem mahzitajeem apdabwinati, un par pateizibu tohs pawaddijuschi us to, ka swebhta kristiba tiffuse pulgota! Taggad schim breefmigam pahrim teef palkafmeklehts! —

Rihgā Jahna gildes nammā 2 reis turretas preekschlassifichanas Latweeschu walloda. Kas gibbeja eet klaufilees, tam par to bij jamakfa, un ta nauda, kas zaur to sanahfufe, arri teef aifsubitla preeksch baddazeetejeem. Pirmajā preekschlassifichanā lassijis Rosenberga lungs, ohtrā Thomfona lungs. Dauds klauftaji effoht sanahfufuschi un la lassifichana bijufe it patihkama. G. B.

No Leisheem raksta, ka arri tur pehnajs wahjajs plahwums, sawus badda augtus taggad dohd baudiht. Labbiba tur til dahrga un arri til lohti mas dabbutama, ka nabaga lautineem pawissam ne-eespehjams, sawu deenischku maies kummosinu nopelniht. Wisleclafajs grubtums, — pateesi bads, — nabaga schihdineem jazeefsch, kas masos Leischi pilfektindos dsihwo. Tur wissas ehdamas leetas, ko preeksch pahrdohschanas eeweddoht, effoht warreni dahrgas; dahrgakas ne ka Rihgā. Puhrs rudsu makfajocht lihds 5 rub. f. Bet lohti mas tahdu effoht, kas spehjoht wesselu puhru nopirkt. Semneeki arri labpraht sawu labbibu eefsch lohti masahm dakahm pahrdohdoht, jo tahdā wihsē tee dauds leelaku tirgu panahkoht. Kur maies dahrga, tur irr darbs lehts. Tā arri Leischos dauds tahdu, kas darbu mekle un labpraht par maies ween strahdatu, bet nekur to newarr dabbut. Jo no ta laika, kamehr Leischos klauftiba nozelta, tur gandrihs wissi fainneeki masal' kalpu turr un tohs paschus til lihft preeksch ta ihstena darba-laika, — prohti no Jurgeem lihds seemas-swebtkeem, kamehr labbiba iskulka un linni ismihstiti, — un ne us wissu gaddu. Tahdā wihsē tur par seemu dauds zilweki atrohnami, kam nekahds gruntigs darbs nau. Muishas winni par seemu arri newarr darbu dabbut, jo katrai jau irr sawi wajadfigi strahdneeki, un it retti kahdu reis algadschi tohp peenemti. Wisseem tahdeem tad nu schinni grubtā gaddā effoht beidsamajs pohstis. Darba nau, maies arri nau.

Bet ne til scheem ween badda grubtibas usbruffufschas, arri teem tā nosaukteem „buhdineekeem“, kas irr teem, kam no waldischanas 3 deffatines (9 puhraweetas) semmes eemehrotas; — ar wehl jo leelakahm behdahm jazihnahs. Schee wissu sawu eetaupitu krahjumu par balkeem un malku isdewufuschi, tahs wajadfigas ehkas us sawahm gruntehm buhwedami, nau nelo eespehjufuschi preeksch grubteem laikeem pataupiht un tapehz ar issamifufuschi firdi nu gaida pawassarū. Lihds schim schee „buhdineeki“ fewi par gruntigeem brihwfungeem uslufkufufchees un par leelu launu turrejufuschi, pee kahda fainneeka par kalpeem strahdaht. Dohmajufuschi, ka effoht tahdi pat, kahdi wissi zitti fainneeki; un ka scheem ne-effoht wajadfigs pee zitta kalpoht, tapat arri winneem,

teem buhdineekeem, nekahjotees to darriht. Bet 3 deffatines semmes til dauds anglus ne-isdohd, ka no teem ween, ar wissu familiju warretu pahritkt; lai arri par gaddu tik 3 jeb 4 rubl. nohmas jamakfa. Des to wehl arri par lohpu bariibu jagahda un ta par dahrgu naudu japehkt.

Pagastu magasfihnes gan labbiba effoht, bet buhdineekeem pee tahm nekahda dalliba. Tad arri sinnamas teem grubti nahktees no tahm ko paleeneht; wiswairak' zaur to, ka pagasteem pascheem schogadd' lohti dauds irr wajadfigi un arri jabihstahs waj buhdineeki to, ko buhs dabbutufuschi, arri spehs nahkofuschi rudden' atdoht.

Bet lai gan leela dahdsiba un truhkums wissas mal-las, tad tomehr kahdsibas un laupifichanas tur ne-effoht til warren' dauds wairojufschahs, zil zittur. Bet ja nu fur sagti eelauschotees, ta tur arri gruntigi islufschojocht. Tā nejenā kahdam fainneekam wissa mantā islaupita un arri 500 rubl. skannā sudraba nauda. Laupitaji paschi to naudu newarrejufuschi useet un tapehz fainneeku tik ilgi situfuschi, lihds kamehr nabadsufsch pats pateizis, fur sawu naudu eeglabbajis. No wissas laupitas mantas tikkai sawus 4 sirgus atkal usgahjis. Gan par Leisheem, gan par Kursemmi pehz blehscheem zeeti meklehts, tomehr wehl nau isdewees tohs rohta dabbut. W. Verch.

No Leepajas tanni 15. Merzā. Pehz ihfahs apstahschanas fuggoschana pee mums atkal irr eesahfufees. Dhtis irr tihrs no leddus, tikkai mas' irr to pretfchu, ko schogadd' warrehs iswest. Dauds sweschi fuggi, kas jau fennahk eenahfufuschi, gaida lahdiu, lai warretu braukt prohjam. Lihds 3. Merzam schogadd' irr eenahfufuschi ar prezzehm 11 fuggi, un isbraufuschi 22 fuggi. — Merzu eesahkoht us muhsu pusti bij pastahwigs saules gais ar nattsalnahm lihds 10. Merzam. Tad leetus eestahja un sneegs pajudda. Putuini, ka: zeelawa, kihwite, strahds un zitti mesha putni jau mahjas, un — zihulis no 18. Februarā jau gais dseed seemai gallu; bet — netizzu ka tā jau paliks; wehl buhs sneega deewsgan. Arri gawenu putteni wehl gaidami.

No Bruhscheem tanni 4. Merzā raksta, ka leelahs Weiffelēs uppes pluhdi angtin augoht. Effoht uhdens pee 17 pehdahm 8 zellahm sazehlees. (2 pehdas angstahf ka pehm' wassaras pluhdu laika.) G. J. S.

No Birschumuischas.

Kad Deewa schelastiba lihds schim muhs pawargajufe no grubtahm baddabreefmahm, kas usbruffufschas lautineem pa milljoneem ahrwalstis, tapat ka Kreemusemnes gubernijas, Pinnu- un Jgganusemmē un arri Leischos, fur lautini grubtā breefmigā baddanahwē mirst, un kam arri no muhsu draudschm peepalihgs irr pasneegts, no Birschu un meshafunga pagasteem 100 puhri, no mahzitaja pagasta 12 puhri labbibas, tad zerreju, ka arri no zitteem pagasteem buhs palihgs dohts, ihpaschi teem tuwejeem baddazeetejeem, Pinnu- un Jgganusemmē. Bet awischi lassitajeem tas nebuhs pretti, atskattih atpalkaf us wezzeem laikeem preeksch 266 gaddeem, tad badda-

breesmas mohzija wezzu Kursemmiti. Zif leels spehfs baddam, zilweka dabbu pahwehst par niknu swehru dabbu, to irr usrafstijis tauni laika weens rakstos mahzihis wihis, kam wahida Friedrich Engelken fawa stahsu grabmata: „Par leelu baddu Kursemme 1602. Druffata Kenigsbergä 1603.

Wunsch raksta ta:

Schlpils irr stipra pils, kas peederr Kursemmes herzogam Friedrich. Schlpils mahzitajam irr wahids Christoph Weiner, kas dauds notikumus redsejis, dsirdejis un wisihmejis rakstos.

1) Metahl no Schlpils pee herzogabalbeera Joachim Bauske, dsihwo semneeks, kam wahids Matths Buzzan, kas sawus diwi behnus un sawu meesigu mahsu irr nokawis un apehdis. Irr eerakstihis waldischanas protokolle.

2) Bisttermuischas mahzitajam Abraham Karmen, netahl no Schlpils, bij semneeks, kam wahids Antons. Tas pats irr nokawis sawus behnus, winnu eekshas istihrijis un apehdis, par ko Schlpilli to eelika zeetumä, tas turpat nomira. Irr eerakstihis protokolle 9. Merzä 1602.

3) Schlpils mahzitajs Christoph Weiner stahsta, ka winsch pats redsejis, ka diwi behni peegahjuschi pee no-pprahguscha sirga maitas, funnus aisdinnuschi un jehlu maitas gallu ehdufchi.

4) Diwi muischneeki, Gotthard von der Sinne un Johann Finkenoge stahstija, ka (Weesenes) Unsan mahjas tee redsejuschi, ka 14 zilweku meesas bijuschas eefahlitas, no ka Unsans ar seewu un behneem irr ehdufchi. Gsoht eerakstihis waldischanas protokolle Schlpilli pehz leeldeenas 1602.

5) Pee Diggerajes raddahs seewa, kas sawa nomiruscha wihra un nomiruschu behnu meesas apehdusi, un beidscht patti baddä nomira.

6) Sankas un Glschnu mahzitaja Herman laika 1602, raksti istahda, ka tichetri brahli, kam wahida Ehrmans, Zahns, Dohms un Gehrks, fawa nomiruscha tehwa Martina Beemallan meesas, un wehl no zitturenes fadabbutus 15 mironus apehduschi. Glschnu-muischas junkurs Martinus, winnus lizzis fanemt un ar schaggareem kappah, kamehr weens no teem, kam Zahns wahida, nomiris; tohs zittus 3 brahlus aisdinna ul Schlpilli zeetumä. Bet kad pehz trim neddelahm winnus atlaida ul mahjahm, tad zella diwi brahli trescho nositta, no ta lihka weenu pussi apehda, ohtru pabrnessa mahjä, kad arri schohs atleekus apehda un teem nebij nekas ko ehst, tad tee gahja Sufsejas uppé sweijoht; bet te winni fareebahs, fur beidscht brahls brahli nositta, kas notikka preeksch debbesbraufschanas deenas 1602.

(Ul preekschu beigum.)

Zaunajs semkohpejs.

Kas to eewehro, ka semme un semmes rente paleek arween' dahrgaka, ka wissu deenestneeku un strahdneeku alga aug arween' leelaka un ka muhsu semmes eedihwotajeem. kas pehz skaitka jau wairojahs, arri tahs wajadsiwas pee pah-

tischanas un dsihwes wairojahs: — tas noprattihis, ka muhsu deenu un nahfamu deenu semkohpejam usdohts par to gahdaht, ka winsch labbakus un lehtakus anglus no semmes warr famantoht, ne ka wezzos laikos nolizzis. Katra fainneeka mahjas taggad labbahf teel eeriktetas ne ka tehwu tehwu besfurstena mahjas; arri neweenam kaspam wairs nepee-teel ar to maisi, ar to pawalgu, ko tehwu tehwi ehdufchi. Tad faprotams, arri jagahda, ka eenahkumi wairojahs. Taggadejis semkohpeju augums sawa dsihwe newarr pahritik, ja winnam eenahkumi wisamahf nebus 2 waj 3 reis tik leeli, zil tehwu tehweem bij; tad arri taggadejam semkohpejam no sawas semmes jastun isdabbuh 2 waj 3 reis tik dauds, zil tehwu tehwi isdabbuja. Ka to lai warretu panahkt, tad semkohpejam saws darbs ja-eerikte stiprahks un prahhtigahks un ja-eewehro, ko pee ta no jitteem warr peemahzitees.

Kas ne-atsihst, ka ta wajaga darriht, tam fchi atshschana ar warru lausisees wirsi, un warr buht, tad winnam buhs par wehlu. Kad parradu walgs ap faklu, tad neweens sawu wirtschasti wairs newarrehis pahrlabboht. Talabb' wezakeem us to jadohma, ka winnu dehleem, ihpafchi teem, kas gribb palikt par semkohpejem, teel palihdschts un peerahdihts, fur un ka schee to semkohpibu ta warretu eemahzitees, ka muhsu deenas wajaga, un kas zaur semkohpibas sinnafschanahm un mahzibahm arri eemahzams.

Warruhst wiffas zittas dsihwes kahstas ahtrahf bes teem jitteem ammateem warrehs itikt ne ka semkohpejs. Pee semkohpibas wiffi zitti ammati peepalihdi un irr wajadsiht; talabb' semkohpejam zil nezil kas jastun no teem jitteem ammateem un ammatu darbeem, kas semkohpichanai peepalihdi, un semkohpejs tik tad ween no dauds skahdes un krahpschanas warrehs isfargatees, kad pats arri ko fapratihis no to ammatneeku darbeem, pee kam winsch palihdschu mekle. Bet nau wis deewsgan, ka semkohpejs no tahm leetahm ko sinn, wianam arri japroht ar winneem strahdaht. Sinnafschanai un isdarrikschanai ta falkoht jafalaulahs. — Semkohpejam nau deewsgan, ka winsch sinn, kahda semmes dabba un kahra winnam sawos laukos atrohnama; ka un kad ta semme jafataifa gattawa preeksch fchihis jeb tahs fehklas; kahdi kuxi stahdi wislabbahf aug weena semmes gabbala; pehz kahdas kahretas tee stahdi jasehj zits palkal zitta; kahdi fuhdi katram stahdam waj anglim tee labbakee un derrigatee; kahds laik un gais peehschanas un plauschanas kas labbakajs; kahdus lohpus tureht wiswairahf wehrti; ka tohs lohpus wislehtahf warr eegahdaht un audsinaht; kahdi tikfumi teem lohpeem; ar kahdu barribu un ar zil tee jabarro; ka tee lohpi no flimmibahm ja-issarga un ka tee flimnee jaturr; ka to daschadu labbibu un barribu wislabbahf warr fanemt un voglabbahf: — bet winnam arri pascham ar sawahm rohstahm us to derrigako jastun isdarriht wiffus darbus tihromos, plawas, stakos, fchuhnis un flehtis, ka lai sawus strahdneekus warr apwalteht un mahzih. Dasch labs semkohpejs zaur vazesttu skahdi leelu fohpju un mahzibas maksu par to maksajis, ka pats tohs semkohpeja darbus nepratta.

Kas buhs atfinnis, ka eefsch poteefibas tà irr, ka schè isteizahm, un kas buhs noprattis, ka prahtiga behrnu isaudschana un gruntiga ismahzischana, wiswairahl eefsch tahm leetahm, kas pee maisès pelnischanas waijadfigas, stahw dauds leelakà wehribà ne là tas kapitals, kas pee schihs ismahzischanas notehrehts: — tas nebuht nebihfees neds no puhlina neds no isdohschanahm, ka lai til sawam dehlam warretu palihdseht to, ka nahkamàs deenàs labbahf warr tikt us preefschu.

Kas nu sawu dehlu par derrigu semkohpeju gribb ismahzigt, tas par lehtu malfu to warr panahlt tonni semkohpibas skohlà, par ko Latw. Awischu S. nummurà stahstihis un ko sawz par: „Sokolowitscha semkohpeju skohlu.“

Zehrseschana.

1.

Kohdolneeks un Burbulihis: „Mehs preezajamees, ar tewi, Witteneek, fa-eetees. Kà tew gahjis sweeschumà? Ko dsirdeji, ko redseji?“

Witteneeks: „Weena patte mutte newarr to wissu istahstihit, ko redseju un dsirdeju schè pat Kursemmitè, jo luhkoju ar abba hm azjihm un klausijohs ar abba hm aufihm.“

Burbulihis: „Nu stahsti, zik ne zik no ta, ko sajutti un peeredseji, peetiks mums schodeen ar malumiau. Kà tad eet Kursemmitès zittòs argabbalòs, waj arri tahds pat tufschums un trubkums, kahds pee mums?“

Witt.: „Sinname, stenn un waid wissi: arraji un ammatneeki, kaufmanni un frohdineeki; kalpi un arrendateri — wissi —“

Kohdolneeks: „Arrendateri irr tee pehdigeer, ko es noscheloju.“

Witt.: „Kà tad tà? Ko tad schèe noseegufchees!“

Kohd.: „Winni paschi daschlahrt wainigi, ka nabadsibà eekriht; jo tee zits zittu pahrscholidami no maisès isdsenn un gruntelungus eetrazzino. Sinnu kahdu rentes weetu, kas ziklahrt 120 rubl. malfajuse; ta usdihita zaur pahrscholidanahm libds 520 rubl. f. Waj tad lungus naidu nenems, kad dehd!“ —

Burb.: „Nu, taf wissi lungi nepeenemm wis tahdas pahrscholidanahs. Man zeemindòs irr sudmallas, par lam melderis dsimtskunganam gaddu gaddeem 140 rub. arrentes malfajis. Mesenn par schihm sudmalahm tappa schiliti 500 sudr. rub. arrentes gaddà; bet dsimtskungs nepeenema to pahrscholidanahm, sazzidamè: „To tahs sudmallas neneff; sweeschajs melderis sohla, ko winsch nespehij innem; kas dauds sohla, no ta daschreis gallà mas dabbu. Lai paleek wezzajs melderis par sawu wezzu malfu, esmu ar winnu paraddis.““

Kohd.: „Tad schis gohda wihrs tahds pat teizams kungs, kahds zits weens firmgalwis muischneeks, kas man ziklahrt stahstija, ka winna pagastà kahds wezè saimneeks mirris, kas wairahl, ne là pahri tuhstoschu rubl. skaidras naudas astahjis. „Zitti manni zeemini (muischneeki) dihejohs“, tà sazzija firmgalwis, „ka prasts arrais tahdu naidu sakrahjis; bet es nebrihnohs wis, es sattu

to winnam waijadseja sakrahjt; winsch katrà gaddà ar fuhreem sweedreem 50 rubl. pee mallas atlizzis un tà 30 gaddòs ar wissahm intressehm tas kapitals pee-audsis. Kad zilweks til tschakli strahda un prahtiga tauupa, là tas nelais darrijis, tad winnam gan warr nowehleht gaddà 50 rubl. pee mallas atlitt“, tà wezzajs kungs runnaja.“

Witt.: „Tad jau laikam wissi winna laudis pahrtikfuschil?“

Burb.: „Kà tad, winneem arrentes malfu ne par weenu grassu nau uizelta, tà là tee malfajuschil tad, kad par puhru rudsu dabbuja 4 gulschus un par weenu rubli 4 puhrus rahzenu dewa, tà tee arri taggad malfu, un kad tee winnu waffaru us muischkunga bildinashanu bij muischà fabraufuschil talkà, palihdseht fuhdus iswest, tad muischkungs dabbuja no wezza zeen. Kunga brangu rahzenu, tadeht ka tas laudis aizinajis talkà; jo teem pascheem effoht darba un malfas gahdajamas...“

Kohd.: „Zauki dsirdeht; bet gribbetu schi teizama kunga wahrdu sinnaht.“

Burb.: „To taggad newarru schè teilt; nesinnu waj firmgalwis tas patiktu — bet nahks tas laiks, kur — ja es ne — zitti winna wahrdu un darbu ir awises peeminnehs.“

Witt.: „Ja, gohds, lam gohds nahkabs! Bet zik tahdu lungu buhs!.. tee irr til retti useetami, là puffes tufnesi. Gaddijahs man nupat ar kahdu arraju fa-eetees, kas gaudojahs, ka dabbujis no sawahm mahjahm iseet, kur winna zilte 80 gaddus — tad nu no dsimtschubshanas laikleem — saimneekoju. Tadeht dabbujis isstah, ka dsimtskungs pagehrejis ne-iswarramu un tad wehl zittas klausibas pee buhweschanas muischà, pee malfas weschanas (wairahl là diwi juhdses tahlumà) preefsch kunga u. t. j. pr. Wihrs sawu mahju grunti paschdamè newarrejis zerreht to wissu iswarreht. Winsch sazzija: „Gan man firds puschu trubkt, astahjoht sawu ligidu, sawu brangu ahbelu dahrsu, ko tehwi tehwi eetaisjuschil, sawu bischu un sawu appinu dahrsu, — bet ko darrihs: taggad man wehl swahski muggurà, waj tad tohs paschus lauschohs isgehrbtees!..“

Burb.: „Nu là tad tas, kas winna pehdàs eestahjis, istiks!“

Witt.: „Kungs bij schlijis schihs mahjas diweem zitteem turigeem wihreem; bet tee attekuschil: „Nè, kad wezzajs saimneeks, tà uszihitigi strahdadams newarr zerreht istikt, tad mehè arri newarresim istikt, un us zitta affarahm mums netihl eet...“

Burb.: „Luhf, kahdi gohda wihri!“

Witt.: „Beidsoht kahds skrohderis schihs mahjas usnehma un lihdschinnigam saimneekam waijadseja atkahptees.“

Kohd.: „Skrohderis — — tà zits zittam bree-nahs wirsà, eedahrsina weetas, ko paschi neproht aprehknaht un apspreeft, tad beidsoht nespehij ismalfahjt un gallà raises un waimanas tahdu rentneeku alga. Ne retti winni wehl zittus, raddus jeb draugus, kas teem palihdschuschil pee weetas usnehschanas, eewelt libds peklà.“ —

Burb.: „Nu, ko tad wehl pastahstiji?“ —

Witt.: „Satiffoks sawâ zellâ arri kahdu ffohlmei-steri un dseedataju, pusmuhfcha wihru, kas brauzâ weetu mekletees; winsch man teizâ, ka jauna pagasta waldifchana to atraidijuse; tadeht ka ta peenehmuse tahdu wihru, kas weens pats trihs ammatu par weenu lohni walda, prohti: ffohlmeistera, dseedataja ud ffrihwera ammatu; bet nu tee leclakee ehmi irr fchee: fchis triju ammatu wihrs, kas minnetu weetu peenehmis, newarohrt neweenu paschu no scheem ammateem pareisi ipil-dih; winsch tadeht peenehmis diwus palihgus; ta fchis weetas mekletejs man stahstija.“

Rohd.: „Tad nu wezzu laifu mohde attal kahjâs, fur — ka mans Kahlis no ffohlas pahmahjis stahstija — mahzitaju weetas par naudu pahrdewufchi.“

Burb.: „Kâ tas ihsti bijis?“

Rohd.: „Ween padfmitâ gaddu fimteni un agral' mahzitaju weetas jeb muifchas ne tetti tam dewufchi, kas wairahrt naudas par tahm fohljis un dewis; daudi reis' ir tahds fcho garrigu ammatu, jeb ihsti fakhoht to mahzitaja muifchu peenehmis, kas ne pats fcho ammatu nesa-prattis apfoht; winsch tad palihgus turrejis. Echo andeli nosauza par „simoniju“; bet pahwests Gregors VII. fcho nelektibu aifleedsa (1073. gaddâ); un reds kursenmitê dewinpadfmitâ gaddu fimteni tahda mohde attal zellahs kahjâs!“

Burb.: „Ja, pagasta waldifchana gribb ar masumu iiftit un lehti nolohneht.“

Rohd.: „Bet schinni leetâ aismirst: „Kas lehti pirfts, tas dahrgi maffa; turpretti, kas dahrgi maffa, tas lehti pirfts.“ — Stahde tiffai, ka wehl nau daudi no muifchu taggadejeem pagasta waldneefceem, kas to spehj saprast. — — — Wairahrt wehl tahdu, kas fchkeet sawam pagastam labbu darijuschi, kad tee pamašina ffohlmeistera jeb ffrihwera lohni un zaur to saweem pagasta lohzeefceem, katrai dwehfelei kapeitku weenu jeb diwi aistaupa. Ar to tad nu pagastê kâpat darijis, kâ tahds semkohpis, kas sawu stipru fregu ismihj pret wahju, gribbedams kahdu rubuliti peedawas eemantohrt. Sirgê nu irr gan katrs „sirgê“ fouzams; tomehr kuhdajs jeb nikkotajs ne muifcham ne-aiffahw stipro un tiffufcho, ta gan irr faproh-tama leeta! Kahda ta nauda, tahda ta prezze. Bet fur pagastê us to tihfo, ffohlas wahjinaht, tur ffohlas lab-bums un fwehtiba puppâs! Tas kâpat it kâ ffohlas isnih-zina; bet kas ffohlas isnihzina, tas nosahga fohkam tohs sarrus, pee kam labbakee augli karrahs.“

Burb.: „Bet no pirmejahs leetas: kâ tad tas wihrs warr diwi palihgus nolohneht, kad pats til weenu lohni dabbu?“

Witt.: „Nu, ta weena lohne, fo winsch dabbu par trihs ammateem, nau wahja; turpretti winna palihgi kolpo par swirbula algu.“

Rohd.: „Waldeewê Deewam, ka warram zerrecht — laifam driht — sagaidiht tahdus iiffumê, kas aifloegs, ffohlmeisterim jittus ommatus, bes ween ehrgelneeka un dseedataja ammatu, kas brangi kohpâ fapasse, uskemt un waldih.“

Chr. Sch—g.

Wisjannakahs sinas.

Zelgawas lecluppe jan it fkladra no leddus.

No Sidlunnes, 21. Merzâ (2. April). Muifchu frohnaman-tineeks schodeen pehzpusdeenas no Wahjsenmes mahjâs nah-dams, brauffchoht gar rohbeschahm un Wirballôs no grafa Stroganowa tiffchoht sagaidibis.

No Wihnes, 19. (31.) Merzâ. Tee ffohlu iiffumi tungu-nammâ ar wiffahm pret tiffai 19 balffim peenemti.

No Berlines, 18. (30.) Merzâ. Pruhfchu lehnifsch daudi reisahm farunajees ar Kreewu generaladjutantu Ignatjewu, kad fchis us Konstantinopelt atpaffat dohdamees, fche bij at-nahjis.

— 19. (31.) Merzâ. Kâ Wahju awises raksta, tee Pruhfchu menoniti wiffi us Kreewusenmi griob pahreet zaur to, ka winnus tur pee saldatu deenesta fahf veespeeft.

No Gumbinnes, 19. (31.) Merzâ. Kreewu gubernijas-waldiba schodeen Pruhfchu waldibai dohd to sinu, ka weenâ weetâ, kas ne tahlu no rohbeschahm, iszeblufees lohju-fchrga.

—n.

Preefch Zgganufemmes baddazeetejeem

no jauna pee manim eemaffati no Jaunfwirlaun G... 1 rubl.; no Kriſch un Peter Sadaufke 2 rubl., no Dundagas draudjes 10 rubl. no Poope-Rintes draudjes zaur mahzitaju Eugenberger 10 rubl. pawiffam ar to jau aiffuhitu summu 198 rubl. 26. kap. Janifchewffi.

Preefch baddazeetejeem

Zgganufemmê pee kursenmes ritterschaftes komitejas attal eenahfufchi: no Dohbeles Wahju dr. zaur Bielenstein mahz. 30 rubli. no Engures un Reefuraggu Latweefchu dr. zaur Bahder mahz. 15 rubli. Pawiffam lihds fchim pee ritterschaftes komitejas eenahfufchi 2261 rubli 82½ kap., fo us Rehweles komitejas wehleschanohs aiffuhitufchi us Rihgu Westberg kungam, kas par to tahthf sinahs apgahdaht un pirft, fo winnam no Rehweles luhgufchi.

Pee pascha Latw. Awifchu apgahdataja wehl eenahfufchi preefch baddazeetejeem:

I. Pinnufemmê: 32) no freileines Glise B. eeffch Lehnes-muifchas 40 rubli, fo sababbufufe, sawus selta aufarrus lottertjâ Pinnem par labbu isfprehledama; — 33) Dahrte B. 50 kap., lihds fchim pawiffam 296 rubli 46 kap. f.

II. Zgganufemmê: 49) Juliana B. 50 kap. — 50) freileine Hammer 1 rubl. — 51) Anne Kr. 5 l. — 52) Karlhne Schm. 15 kap. — lihds fchim pawiffam 63 rubli 17 kap. f.

III. Zaurroggenê: 2) Dahrte B. 50 kap. — 3) Lihse R. 40 kap. — lihds fchim pawiffam 1 rublis 90 kap. f.

Latw. Aw. apgahdatajs.

Atbildas.

W. Verch Kewelê. Zabyraht weh Zuhfu wehleschanahs fche apleezie naju, ka tas rakts eeffch Latweefchu awifchu Nr. 3, kam stahu appafschâ ta fihme „A. W. R—g.“, neubht no Zums nau rakfihis, bet no weena wihra, kas pawiffam nedfihwo Zuhfu puffê. — Tee, kas us Zums doh-majufchi, tal warreja sinah, ka Zuhfu wahedam gallâ nestahw „g“, bet „h“. — Tal apdohmigi laffitaji arri buhs manufufchi, ka tas rakts no weena pagallawezgalaja rohtahm rakfihis; bet kas Zuhw pahst, laifam arri sinahs, ka Zuhw neeffeet pagasta wezzalajs. Waj tad tee, kas us Zums dohmajufchi, arri ta darijufchi, kâ gohdigajs „A. W. R—g“ tur iiffahsta? — Man preeks, kad Latw. awifchu wahrdi kerrahs; tad pee numms ees us preefchu. — W Zuhfu jautafchanu til atbildeschu, kad fkladras sinas par to leetu buhfuw fadabbujta.

S. Ratterfeld eeffch Stohdes. Zuhw loh virmohs L. A. nummurud talabb' laika neeffeet daboujufchi, ka Zuhw vilmigu adreffî neeffeet usde-wufchi; nu Zuhfu pirmee nummuri laifam mahdabs pa Leiffcheem aplahrt. Muifchu awifchu namâ nu til zaur jittu kahdu Zuhfu puffes apfelleetaju sinams tizzis, ka poste us Schohdi eet par keepaju.

Latw. aw. apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

S l u d d i n a s c h a n a s .

Kad par to mantu ta Bezzi-Platonos fainneeka **Unso Kleedera** no Gallazentel mahjam parradu dehl konkurse nospreesta, — tad wiffi tee, kam tas Kleederis fo parrada buhtu, teel usajinati, wiswehlatajs lihdj **11. Aprilim** schein meldetees un fawas parradu praffischanas usdoht, jo wehlahf neweens netaps klausihis. 2

Bezzi-Platonos pagasta teesfa, tanni 6. Merza 1868.
(Nr. 92.) Preekschehd.: A. Weiland.
Teefas-scrihw.: A. Allen.

No Brambergu krohna pagasta teefas tohy usajinati wiffi tee, kam no ta nomirruscha Brambergu muischas Teckeraggu fainneeka **Janna Kruhjes** kabda parradu praffischana ir, jeb ja kas tam fo parrada buhtu palizis, — lai schi gadda **13. April** pee schihs pagasta teefas peedohdabs; wehlahf parradu dewesi netiks klausiti un ar parradu flehpejeem pehz lfkunneem darrihis.

Palzgrahwe, tanni 9. Merza 1868.
(Nr. 77.) Preekschehd.: Kronberg.
(S. W.) Teef. skr.: G. Allman.

No krohna Brambergu pagasta teefas tohy sinams darrihis, ka tanni **5. un 6. April** f. g. Palzgrahwes Pohju mahjas ta nomirruscha fainneeka **Kristapa Bchmanna** mantu, ka sitgus, gobwis, labbiu, mahju un laufu fainneezihas leetas ubtruyw waikabfshilitajeem pret flaidru nandu pahrdohs. 1

Palzgrahwe, tanni 18. Merza 1868. gadda.
(Nr. 95.) Preekschehd.: Kronberg.
(S. W.) Teef. skr.: G. Allman.

No krohna Dürzeema pagasta waldischanas (Selgerben) tohy sinams darrihis, ka ta patte wiffas fawas annata idarrischanas, ka: passes israffischanas, galwas naudas fauemschanas un zittas annata idarrischanas katin neddetu ispidihis **treschdeena** Engures teefas namma, kesterera zemä, un ka tannis zittas deenas nelahdas passes pahrmischanas, jeb galwas naudas cemalfaschanas netaps prettim nentas. 1

Engures teefas namma, kesterzemä, tanni 13. Merza 1868.
(Nr. 51) Pag. wezz.: K. Jannfohn.
(S. W.) Teef. skr.: G. Giel.

Escheena tanni 13ta April f. g. pulstien 11. no ribta Grenseltes muischä (ne tahf no Salkasmuschas) tays ubtruye noturreta no wiffadahn leetahn, kas pee semmes-fohpschanas derriji. 1

Grenseltes muischas-waldischana.

Krohna Brambergu pagasta teefa usajina wiffus tohs, kam kahdas taisnas parradu praffischanas pee ta nomirruscha Palzgrahwes Pohju fainneeka **Kristapa Bchmanna** buhtu, lai schi gadda **11. Mai** pee schihs pag. teefas peedohdabs; jo wehlahf neweens wairo netiks klausihis. 3

Palzgrahwe, tanni 18. Merza 1868. gadda.
(Nr. 100.) Preekschehd.: Kronberg.
(S. W.) Teef. skr.: G. Allman.

No Kälzeema Krohna pagasta teefas tohy wiffi tee, kam kahdas parradu jeb zittas praffischanas pee tahs mantas ta nomirruscha Kälzeema Swannu-mahju fainneeka **Jahn Swanne** buhtu, usajinati, fawas praffischanas diwju mehueschu laikä, tas ir: **lihdj 17. Mai f. g.**, turra deena par weenigu un isflehschanas terminu nolikta, pee schihs pagasta teefas usdoht un peenahkamä wibse peerahdih, jo wehlahf neweens wairo netiks klausihis; täpat tohy arri wiffi tee, kas tam nomirruschan fo parrada buhtu, usajinati, fawas parradus tanni augscham teikta deena schein islihdst-nacht, jo zittadi tee, kas fowus parradus noslehs, pehz lfkunneem rifs strahpeti.

Kälzeema pagasta teesfa, tanni 14. Merza 1868.
(Nr. 186.) Preekschehd.: A. Lulle.
(S. W.) Teef. skr.: Kiemer.

Sinna jaunefkeem.

No Mangalmuischas pagasta waldischanas, Ribgas kreife un Dinamindes basnizjas draudse, zant scho rakstu teel sinams darrihis, ka ta minneta pagasta waldischana weem

rekruschu ispirischanas beedribu

eezehlufe, un tahdi puifchi, kas pirmä lohsefchanas klasse stahw, teel usajinati, pee schihs pagasta waldischanas Minuschu zemä, pee ballahs basnizjas, dehl klastakas sinas peeteiktees. 2

Mangalmuischä, tanni 9. Merza 1868.
Mangalmuischas pag. waldischanas wahrida:
(Nr. 43.) Pag. wezz.: G. Rink.
Pag. skr.: G. Waldowsky.

Uf Dohbeles zekka stary Gauderera mahjam lihdj Sakku-lappeem tam sehrwetaju meisterim **Unsohn**am weena, pallaka pee ratteem peefecta **pakka ar 18 fattuna feewischku appakshwahrteem** un **kleitohm** irr nogreesta un nosagta tanni wehtiba no 40 rubl. Kas par to flaidru sinu dohs tam apagtam Dohbele jeb Zeligawä, kattohu celsä barona Brunau namma, dabhuhs **10 rubl.** pateizibas malsu.

Stulmannamuischä (Widsemme, Kehlnesses basnizjas draudse) weena

semneeka mahjas

irr pahrdohdama s un pa Jurgeem 1868 usuennumas. 1

Muischas-waldischana.

Ufreisofchanas labbad Zeligawä pee Dohbeles wahrteem weens muhra nams ar trihs ehrebeurgeem un pirti, ar wiffu certifeschanu, kas pawiffam 1200 rubl. rentes ness, no flaidras roklas teel pahrdohs. Pirzejs lai peeteizabs Zeligawä, Dohbeles celsä Nr. 71. pee

namna fainneeka.

100 rubl. pateizibas malsu.

Uf zekka no Ribgas us Zeligawu tanni nakti no 2. us 3. f. u. weens ischumadans ar zaunahdahn irr pasaudchts. Tas gohdigajs zilweks, kas to atraddis, tohy lubgts, lai pret wiffu minnetu malsu nodohd Zeligawä, Kälmeiera namnä Nadeschda kontori jeb Ribgä kungu celsä. To paschu pateizibas malsu arri tas dabhuhs, kas dohs sinu, sur tas ischumadans dabhujs. 1

Semmes pahrdohschana.

6 werstes aif Schönbergas, tantk Leischu muischä Tilgenau pahrdohdama semme wiffadä seelunä, ir ar ehlahm ir bes ehlahm, ka kahdam pirzejam patihlohs. Ta zenna ir 25—27 rubli par pubra-weetu. Pirzeji warr meldetees waj turpat Tilgenau muischä pee waggares, waj Zaun-Zeligawä pee aprinka-teefas affessorä baron Dükterloh. 1

Wahgusmebri,

amerikaneeschu, englischu un belgeeschu, sinneeschu un tahs ecrastas **spitschlas**, **sahbaku fmebri**, kas ubdeni nelaisch zauri, un **pelletas seepes** no jauna dabujsa un pahrdohd us tizzibu. 2

F. Fromhold,

Ribgä, celschpilschitä, kalku celsä Nr. 10.

Wislabbako Widsemmes dibgofschu

ahbolianu un timoti fehflu

warr dabhuht pee **Adolph Jacobsohn Zeligawä**, pee Annas wahrteem **Bajara mahjä.** 1

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens Kungē, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinnas. Libdsellis pee Wahzu wallodas mahzishanas. Mahziba galwas rehrens. Gelfch ta wahrda Jesus buhs lohstees. Peterburgas Jesus dr.

Sinnas.

No **Jelgawas**. Nahwe ar fawu rohku ne ween wezzus, dshiwē nofirmufchus zilw:kus aiskarr, bet arri salkokjuns, kas gan ne dohmabt sawā firdi us to nedohmaja. Bet Deews, ka rohlā nahwe un dshiwiba stabw, fchihš Sawas leetas isdalla kâ Winnam tihl un neluhko us zilweku daschreis pahwehestahm dohmahm. Kur zilwefi lil labpraht par spreedejeem usmettahs un zerribas krohans us nahkamahm dshiwesdeenahm piin, tur Deews daschreis ar Sawu spreedumu starpâ jauzahs un semmes behrnam parahda: ka Winnam irr tas spehls un tas gohds, un ka Winnā dohmas irr zittadas ne zilweku dohmas. To ir mums Wusch dewa apzereht, weena jauna gimnasijasta dwehfeli pee Sewis aisaiznadams. Beidsamo puegaddu skohlā lawedamees un fataisidamees us augstaku mahzibas weetu dohtees, winnam rappa ussaulks: „Lihdi fcheijen' un ne tabtaku.“ Pateesi! behdigi preeksch palkat palizzejeem peederrigeem un apzerejami preeksch nobahlejuschā mahzibas beedreem. Notaudajusches wezzaki reds fawu dehlu, ko winni publesjusches Deewa aishshana un laizigās gudribās mahzibas usaudsinah, kappâ slihtstam. Mahzibas beedri reds fawu beedru, ko winni paradduschī sawā starpâ un widdâ ceeraudshī, peepefchi nu no sawahm azzihm pasuhdam. Nebahlis jaunelis laikam gan kâ mihlsh abjeem bija, tiklabb wezzakeem kâ saweem beedreem. To winnu 29. Februāra waklarā pawaddoht us winna dšimteni warreja redseht. Saunelis pilsehta kappōs netappa glabbahs, bet tappa aishwests prohjam us laufeem, kur winna wezzaki dshiwō. Wifs gimnasijastu pulks no dauds laudihm pawaddihšs, basnizu pulsteneem fehri swannoht, fawu beedru no behrnamma zaur pilsehtu ar deggofchahm pilka labpahm un balteem truhrukarrogeem lihdi Dohbeles wahrteem pawaddija. Tur pee ratteem, kur sabrls tikka ezelts, notihstihšs un nosceels, wehl reis winna pawadditaji ar farrogeem un labpahm wifšapfahrt ratteem apstahjāhs un sehru schkirschanahs dseesmu us wairahk basihm nodseedaja. Natti bija pa to staryu fataisiti gaitawi us braufshanu. Nlu wiffi klahthuhdami zepures nonehmuschī, weenu perschu no garrigās dseemas nodseedaja un tad — schehlabu piini noskattijāhs, kâ ratti us preekschu eesahka kusteht un waklara krehlā no winnu azzihm pasudda.

No **Jelgawas**. Mehš to preeku peedshwojahm, ka aikal to Zuhdu-missionari Hestter sawā widdâ taggad redsam. Wusch wehl irr daudseem dahrgā peemiunā no

beidsama laika, kur wusch pee mums mitta. Lai gan no ta laika jau diwi gaddi pagahjuschī, tad tomehr winna peemina nebija aismirsta muhsu starpâ; tadehl arri ar preeku to sinnu isdshidahm, ka wusch pee mums atkal anahfchoht un ar saweem spehziigeem wahrdeem muhsu kuhtras firdis fahldihšs. Un pateesi, to arri warreja redseht, ka wusch ar preeku tappa jagaidihšs; jo leela Wahzbasniza, kur wusch zetturtajā fwehdeenā preeksch Leeldeenahm spreddiki fazzija, bija kâ bahstin peebahsta pilna ar zilwekem, laut gan wusch to deenu preeksch ta miššionēs stundas jau arri gimnasijās sahlā bija noturrejis. Swarrigi wahrdi mums atskanneja no winna muttōs. Wusch muhs skubbinaja, lai mehš nemittetohs miššionēs darbu pee Zuhdeem strahdaht. Lai mehš wis nefalloht, lai Zuhdi paleel Zuhdi, zaur to mehš parahdoht, ka Kristus muhsu firdis wehl neeffoht saknojees, bet tad mehš wehl paschi effoht taklu no Kristus. Lai mehš wis winnus nenizzinajoht un neapmehdoht, jo tad mehš Babiloneeschēem libdsinafchotees, kas Zuhdus apmehdidami, tad tee us Babeli zeetumā bija nowesti, us teem fazzija: „Dseedeet mums labbahk weenu dseesmu no Ziānās;“ bet tee atteiza: „Kâ lai mehš dseedam ta Kunga dseesmu eeksch swefshas semmes?“ un gaudodamees pehz sawas mihlahs Jerusalemēs ilgojahs. Kristus nu irr ta Ziānās dseesma, ko wezzâ Testamentē no pirma eesahkuma lihdi beidsamam wahrdam wiffi fwehti un praweeschi dseedaja, lihdi kamehr Kristus peedšimma. To winneem taggad peemirstu Ziānās dseesmu, kas ar wezzu Testamenti beigusees un ar jaunu Testamenti peepilditā jaunā buhschanā aikal fahlfusees, un ko mehš kristiti eeksch Kristus effam eemantofuschī, to lai mehš winneem dseedam eeksch mihlestibas un preekschshmes. Miššionars Hestter wehl dauds runnaja, un kas winnu weentreif sawā gaischā runnā un ulikshana dshidejis, tas winnu nekad nepeemirshis, to luhgshanas un tizzibas wihru. Pee winna it teefham tee wahrdi peepildahs: „No tizziga meefahm tezehs dshiwā uhdena sraumes.“

J. K.—n.

No **Leel-Plattones**. Shi gadda 11. Februāri Leel-Plattones pagastam, Dohbeles aprinki, Sefawas draudē, bij preziga gohda deena. Sawu jaunu skohlu eefwehtija. Gan pagastam, kamehr skohlu dabujā gatawu, dasch laika un nandas tehrinsh, dasch publinsh bij japazeesch, bet nu ar Deewa palihgu stalta, snukka ehka bij usraifita. Par tabdu preeku un labbumu Leel-Plattoneechem pateiziba jasalka wispirmaf sinnams tam schehligam debbesu Tehwam, kas winnu rohku darbus fwehtijis, kas winneem publesjotes to ihstenu palihdshbu dewis. Bet wehl pateifshana peenahlahs Leel-Plattones leelkungam baron H. v. Hahn, jo wusch pagastam preeksch

skolas un pagasta teesās namma uztaišīšanas 20 pabra-
weetas semmi, 1000 rubl. sudr. n. un tur kļāht dašhu
materjali dewis. Bet ta wiina laulata draudiene, Plat-
tones zeeniga leelnabte preekšč nabageem 500 rublūs
dahwajuš. Deews lai smehti tohs preezigohs dewejus,
Minnetā deenā, tanni 11. Februāri pehz basnizās laika,
Plattoneeki un dand pabrōhbelsneeki sapulzejāhs jauki
isvuskota skolas namma. Papeekšč to dseesminu:
„Deews kungs ir muhsu stīpra pils“ nodsecdajam. Tad
Sefawas draudies mahzītājs libdsibu uswendams, lau-
dihm litta preekščā Dahwida 119. dseemas 105. pan-
tiau, pehz šho wahrdu mahzibas peerahdidoms, ka ta
ihstena gudriba, ta weeniga, pastahwiga gaischiba zellotes
no Deewa smehteem wahrdeem, un ka tadeht ir Plattones
pagastam, ir skohlmeisterim, ir skohlasbehrneem šhi gai-
schiba tizzigā prahtā japeenem. Kad nu leelšungs arri
landis ufrunnajis, winneem loimi wehledoms preekšč
schihis jaunās skohlas buhščanas un fohlidams, ka tur
tik warrehs un spehs kā libdsi schim, tā arridsan us preek-
schu pagastam palihgā ees ar wahrdeem un darbeem. —
tad Sefawas draudies skohlmeisteris ar skohlasbehrneem
un zitteem dsecdatajem weenu jauku dseesminu us tšhe-
trahm balsihm nodsecdaja. Pehz Plattones skohlmeisteris
landihm istahstija, kā libdsi schim laikam ar Plattones
skohlas buhščanu gahjis, — jo libdsi kamedr jaunū
skohlu sahla taisht, pats leelšungs muishā skohlu us-
turrejis preekšč pagasta skohlas behrneem, — tad litta
preekščā, zil naudas schihis jaunās skohlas kuhwe mak-
sajuš un beidsiht pagastam apschlija, ka uztizzigi wiina
behrnus gribiht sargahnt nū mahziht. Weht skobna-
Wirzawas skohlmeisteris sawu kaiminu un amnata beedru
apfweizinoja ar mihligeem wahrdeem un turklat Platto-
nes pagastam lubdā, ka lai ar mihlōstibu skohlmeisterim
rangohht atweeglinahnt to grehtu amnata — un Plattones
pagasta wezzatājs wiissu pagasta sehzehtu wahrda pateizibu
fazzija leelšungam par wiina mihligu dahwinaschānu, un
wiisseem, kas pee skohlas uztaišīšanas un pee schihis de-
nas gohdinaschānas peepalidse, ušchi. Kad nu weht dse-
cdatāji weenu smuklu dseesminu nodsecdajušchi, tad mahzi-
tājs us beigahm janahkufchus landis ar smehtischānu at-
laida. Lai nu Deews dohd, ka šhi jauna skohla tahda
weeta buhtu, kur ta kungā Kristus labba sehkla nekriht
us zeetu semmi, bet aineš dandis auglus us muhschigu
dšhwofschānu! — R. R.

Eihdšeklis pee wahzu wallodas mahzi- schānāhs,

jeb

Masa wahzeescha pirmājs un ohtro's fohlis, ohtro
drikke Leepajā, pee G. L. Zimmermann.

Šhi grammatina ischleehāhs no zittahm wallodas
grammatobm schōddā wihst:

1) Masa's mahzehtis šarāstihis tā, ka las derretu
skohleneem skohlā un arti leem. Las rāfādi us sawu rohtu
grihb eemahziteos wahzādi lasiht, runnahnt un rakstihnt.

2) Tadeht Mas. wahz. eesahkāhs ar it weeglu
„Mehles un golwas eelausīschānu“
(sk. 7rā l.)

3) un tik ittin pomastituahtm peespeesch mahzehtli pee
jo grehtakās darbeschānāhs.

4) Mas. wahz. us to šarāstihis, lai skohlēns arri
eemahziteos mahzīstī runnahnt, tadeht katrs mahzibas
gabbals eedallihis 5 dallās, prohti:

a) jamahzābe wahrdi jeb wahrdu tehli (seijas).

b) Preekščšihmes rahda, kā wahzu wallodas wahrdi
dāschadi lohzijami un runnojoht faleekami; (tul-
kojums kļāht).

c) Brohwes, kam arri kļāht peelihis latwīšls tulko-
jums, skohlēna azis un mehli preekšč wahzu wallo-
das dāschadi rānga wingrinahnt un špehziinahnt.

d) Udewumi preekšč pahrtulkošchānas, abbās wallo-
dās, noprassa mahzehtim wiissu, ko eemahziiees.

e) Beidsiht Sarunnaschānāhs dohd skohleneem preeku
baidiht, ko peluujūšchi par tšchaklibas algu.

5) Lai mahzehtim buhtu eespehjamis tik mahtes kā
šweischā wallodā jo terpmā' jo dšiti eekultees, tad Mas.
wahz. jau pat ohtro' fohlī drusku no wallodas likkumeem
peesneeds, tohs latwīškā wallodā iskaidrodams.

„Pahrbaudecet, to labbo paturreet.“

D. R.

Mahziba galwas rehkenōs.

(Labs nahl ar gaidischānu, silts ar šldischānu.)

Jau 1866 es sawu mahzibu galwas rehkenōs ar is-
rahdišchānāhm, iskaidroschānāhm, usdohschānāhm un is-
nahlkumeem gattowu šarāstiju. Wiissa ta mahziba ir
desmit mahzibās šadallita.

Pirmajā mahzibā atrohdahs no § 1. libdsi § 3.
wiissāds lausīschānas no 1 libdsi 10; no § 4. libdsi § 9.
isfaktīschāna; no § 10. libdsi § 12. atnemšchāna; no
§ 13. libdsi § 17. wiissnaschāna; no § 18. libdsi § 21.
dallīschāna bei dāschadāhm wehrtibāhm. Pirmājdōs §§ ir
tik pee štrīpāhm ween skaitoms un wiissā 4 rehknaschā-
nās wihšes mahzomas. Tannīs zittōs §§ katra rehknas-
chānas wihse weht šewīfāki pee štrīpāhm ir iskaidrota
un tad usdohschānas ar isnahlkumeem šarāstītas un, kur
wājjādšās, pee isnahlkumeem derrīga eerahdišchāna peelihā.
Un tahdōs derrīgas eerahdišchānas wīzaur grammatāi
atrohdams.

Ohtro' mahzibā no § 22. libdsi § 37. ir wehrtību
pahrmīschāna, tad wiissā 4 rehknaschānas wihšes ar
dāschadāhm wehrtibāhm un pehdīgi laika rehkeni. Katrs
§ ar derrīgāhm iskaidroschānāhm, eerahdišchānāhm, us-
dohschānāhm, isnahlkumeem un arri škunstes rehkenem.

Treščā mahzibā eekšč § 38. ir treiju skaittu
rehkeni un eekšč § 39. škunstes rehkeni. Tē beidsiāhs
pīma dālla. Ohtro' dālla sahlahs ar dāllu rehkenem.

Šesturtā mahzibā no § 40. libdsi § 46. wiissāds
preekšč mahzibas dāllu rehkenēds pee štrīpāhm ir israhdi-
tās, iskaidrotās u. t. t.; tad no § 47. libdsi § 55. wiissā

4 reklinafchanas mihses pee stihpahn isskaidrotas un tad gari jo gari iswestas.

Peektā mahzibā no § 56. libds § 58. irr tejiu skaitu rekleni ar dallahm.

Seftā mahzibā no § 59. libds § 72. irr salibdsinafchanas-, procentu-, intreschu- un termina-rekleni. Zhpaschi salibdsinafchanas-rekleni irr pee stihpahn grun-tigi isskaidroti.

Septitā mahzibā no § 73. libds § 77. irr rabatta-un toras-rekleni, sinnaas ar isskaidroschanahm.

Astotā mahzibā no § 78. libds § 81. irr beedri-bas- un jaukschanas-rekleni libds ar isskaidroschanahm.

Dewitā mahzibā no § 82. libds § 86. irr kahds masums no desmitneeku dallahm.

Desmitā mahzibā no § 87. libds § 100. irr kahds masums no ruhmes mahzibas. Schē teek isskaidroti pee wissadahm derrigahm figurehm isplattijuma- un kubik-rekleni. Schinnī desmitā mahzibā atrohdahs tahdas ap-reklinafchanas, kahdas prahtigam semmes kohpejam, buhmännim u. t. t. wiswairal' wajadsiņas. Starp teem 100 §§ atrohdahs pawissam 27 §§ skanstes, un 73 §§ prahtu, bet lehti derrigu rekleni, kas wissi jau eeksch mahzibas stundahm irr isprobweti.

Jou schis registers israhda, ka tahda grahmata kochti wajadsiņa un derriga. Bet kadehl tad winna wehl nau drukkata? Nu tad klausees! Diwi pirmee bohganī jau kamehr pagabjuschi ruddeni. Septembra mehnesi, stahw gattawi. Bet treschajs bohganis libds schim irr meerā gul-lejis. Un kadehl? Kadehl, ka drukkās kungam daku skaitu bij peerubjis un wehl par nelaimi pats slims palizjis. Kad nu uī tahdu wihsī nemas tas darbs us ereekschu negahja, tad es, libds Februāra mehnesim sch. g. weens pats to darbu woddijis un por to maksajis, to minnetā mehnesi Dakmeister kungam Nibgā aldewu, lai winsch, turpat pee rokās buhdams, to darbu drihi jo drihi us preekschu dsenn. Winna grahmau kochti ari buhs ta grahmata, kad gattawa tiks, dabujama. Bet tee, kas pee mannis irr usdewuschees, jeb uī tohs grab-matas emakfajuschi, tee to pee mannis dabubhs.

Chrglōs, 4. Merzā 1868.

A. Tebrand.

Gesich ta wahrda Jesus buhs lohžitees wisseem zelleem. Wihlip. 2, 10.

2.

Neweens newarreja buht preezigahs, ne kā es, kad pirmureis uī skoblos benka noschedohs. Kad nu ochtrā rihtā pee rihtapahareem skolmeisteris to wahrdu Jesus issauza, tad no pateizibas asgrahbts jo stiprati eeksch ta wahrda Jesus sawus zellus lohzijs ne kā papreeksch'. Bet pahris no zisteen skollos behrneem to pamannidami, par to gaušchi fimehje. Gan es tohs par fimehjeem turreju, bet teem redsoht nēkad wairs sawus zellus ne-lohzijs. Turklahst kahdā deens mans mihtsch skolmeisteris, kam es wehl aī kappā bui schu pateizigs, tohs min-netus Dihbeles wahrdeens tā istahstija: Gesich ta wahrda

Jesus buhs lohžitees wisseem zelleem, tas irr: Wisseem buhs I o peelubgt, Tam Deewa gohdu doht. Nu es ne wairs kauna deht, bet skaidras sinnaafchanas un apsinna-fchanas pehz eeksch ta wahrda Jesus wairs sawus zellus nelohzijs. Es ari Deewu luhgdams nedi basnizā nedi zittur kaut kur nekad wairs zellōs nenomettohs. To pirmu es turreju par grehku, to ochtru par kaunu. Kad nu es Deewu luhdsu (un to es gan beechi darriju), tad stahweju es preeksch wiana waiga tik stihwi, kā Latta seewa preeksch degdamaš Sodomas un kā saldats preeksch sawa generala. Tā nu es, tas lunlanajs Deewapeeluhdsijs biju pahwehrtees par to stihwo luhdsiju.

Kad es azjis mettu uī teem, kas basnizā „Muhš Tchwu“ luhgdami uī zelleem nomettāhs, tad es to gan turreju par peeklohjigu Deewakalposchannu, bet pats es to nedarriju tadehl, ka dauds baggati un lepni ari to nedarrija. Man schkitta, ka zellōs meschanahs tik preeksch prahteem nekohloteem laudihm derriga. Bet tohs, kas eeksch ta wahrda Jesus sawus zellus palohzijs, kā es to zittahrt biju darrijs, tohs es turreju par tumšweem lautineem, kam tas Ewangelijuma gaischums wehl pilnigi nau atspihdejis. Es tohs teem paganeem peelihdsinaju, kam ta Deewakalposchana tik pastahw eeksch zellulohzi-fchanas ween un kas tahdā wihsī Deewu luhds, ka tee pahrgulloschu kohku schurp un turp pahri lezz, pee katra kohka sazzidami: „Tas tew Deews; tas man Deews“! Un pee ta es daudsreis dohmaju: Kadehl gan mahzitajs teem lautineem tik ilgi kauj allotees! Kadehl tas no kanzeles ne-issluddina, ka tahda ahrija zellulohzifchana Deewam reebiga.

Gan es pats to teem lautineem grihboju teikt, bet katreis man bij tā, ka buhtu Deews sawu neredhamu kohku man uī mutti lizis. Es zeetu klusu zeredams, ka gan sawā laikā Deews winnus no tohs garrigas min-sibas iswoddihē. Bet jo ahtri es peedsihwoju, ka es pats uī abbahm pusehm biju klubojs. Es peedsihwoju, ka ta stihwa stahwefchana pee Deewaluhgschanas tik pat nepatikhama tam kungam, kā ta weenmehriga zellulohzi-fchana. Pats tas debbesu kungs man radhja, kahda ta ihstena ahrija isureschanahs pee Deewaluhgschanas. Deews man jo leklas behdas peesuhstija, un nu es ar wissu meesas-, dwebseles- un garra-spehtu I o peeluhdsu. Tanni swartigā debbesigā behdu briktnā es sawu Bestitaju un Glahbeju peesaukdams, nelohzijs tik ween sawus zellus Winna wahrdu minnedams; es ari nestawoju kā stabs Winna preekschā, bet manni zelli paschi lihka un gura, kā tee manni grihbetu gar semmi meht, tad es papreeksch uī saweem zelleem nomettohs un pehdigi uī sawu waigu kaitis, kā kahrpiusch lohzijs preeksch Wiana kahjahm. Un kad tas schehligajs kungu kungs manni alkol zebta uī kahjahm, man sawu palihgu peesuhtidams, tad es uī stingrahm kahjahm stahwedams manas azjis uī debbesim pazehlis, Tam ataešu sawus slawas uppu-ras. Waldeens kam mihtam debbesu Tehmani, kas zur sawu briktnā pihstu manni dwebsele no ta garriga labirinta jeb maldifchanahs dahrsā isweddis, man istadi-

dams, kà to ihsti buhs peelhgt. Faggad es sinnu, ka Deems us zilweku abrigu gibmi neluhko. Neds zaur to zekulohzifchanu, neds zaur to stihwu stahwefchanu pee Deewaluhgfschanas mehs few kahdu fwehtibu warram pelniht. Nu es sinnu, ka esmu weens swabbadibas-behrens, un ka man Deewu buhs swabbadiba peelhgt! —

Tà fkanneja tee wahrdi ta jaunekla firdi us tohs pir-mahs firdslappinas; kas us tahm zittahm bij lassams, to fche usrafsiht man nau weetas deewogan.

Weena wehlefschanahs manni irr dsinnuse tohs wahrdus usrafsiht: Es wehlejohs, ka tee wahrdi, kas no firds nabluschi, arri pee firds cetu un ka fchi raksta lassitojs eelch weenas no fchim trim jaunekla dsibwofschanas bildehm fewi asfihu-un atraktu.

So muhsu Gwangeliskas Luttera tizzibas draudse fchim jauneklum libdsinajahs. Apfkattees labbi un tu atraddisi eelch winnas weenfahrt tohs, kas pee katras issaukschanas ta wahrdi Jesus Kristus fawus zekus lohka. Tu ohtlafahrt nomannisi arri tohs, kas stihwi, kà fwezzes preeksch Deewa waiga stahw un eelch ta wahrdi Jesus Kristus fawus zekus nelohka. Bet treschfahrt redjesi arri tohs, kas tapat taisni stahwedami, kà arri pasemmodamees us zekkeem Deewu sinn peelhgt. Apluhko nu pats fewi, pee furra no teem trim pulzineem tu peederru? Bai tew! ja tu wehl pee ta pirma til no ahrenes lohzees, ta' tu wehl effi weens tumfibaas behrens. Sinni labbi, ta zekulohzifchana patte eelch fewis nau nekabda apprehziba, bet turprettim labba; bet ta tizziba, ka tu zaur tahdu zekulohzifchanu ween jau Deewam kalpojht un zaur to few fwehtibu nopelnoht, — ta irr leela apprehziba.

Bai, diwfahrt mai tew, kas tu pee ta ohtra pulzina stahwi un aikal to par grehku un kaunu turri, preeksch Deewa waiga fawus zekus lohziht un pasemmotees. Sinni labbi, ta stihwa stahwefchana pee Deewaluhgfschanas patte eelch fewis nau grehks, bet ta angfpraktika un lepniba tewi pasuddina; jo bes tahs tu newarri stihws buht. Un weens tahds, kas tumfiba preeksch Deewa pasemmojahs irr lobbahks ne kà tahds, kas gaisma preeksch Winna pa-augstahs. Labbi tew, ja tu pee ta trescha pulzina peederru, pee teem swabbadibas behreem, kas Deewu garrà un patefiba peelhgt, gan abrigi, gan eelchligi preeksch ta pasemmodamees. Ja tu pee fchi pulzina wehl nepeederru, ta' steidses jo ahtri lam klacht un effi weens ihstens Deewa kalps.

Prohteet labbi: Gan tas tà illeekahs, ka tas ween-alsa buhtu, kahda abriga isturreschanahs mehs Deewu peelhdsam, waj lohjdamees, waj stihwi stahwedami, waj fehdedami, tuppdedami, jeb gulleddami un tomehr tas nau ween'alsa. So weens fwehts wahrdus fkanu tà: „Es un mans nams, mehs gribbam tam Kungam kalpoht.“ — Schis wahrdus ne-irr ween tà faprohtams, ka tas nammatehws ar wissu fawu faini un tas familija-tehws ar

wissu fawu familiju apsohlahs tam Kungam kalpoht. Bet tas arri tà faprohtams: Es, tas irr mans es, mans eelchligs zilweks, dwehsele un gars. — mans nams, tas irr mans abrigs zilweks, kas irr ta garra mahjoelis, meeja un wissi lohzeeki, — mehs gribbam tam Kungam kalpoht. Tà tad, ja tu Deewu lubdsi, ta' lai tu weens pats to nedarri, bet lai wiss taws nams to darra. Lai ne ween taws gars, bet lai arri katrs lohzeekhts to Kungu peelhgt, katrs fawà wiss. Taws gars runna ar Deewu, tawa mutte teiz tohs wahrdus, tawa dwehsele faweenojahs ar Deewu, tawa firds juht wianna klachtubfchanu, tawas azzis reds Winnu, tawas aufis dsird to, tawas rohkas apkampj Winnu un tawi zekki lai pasemmojahs preeksch Ja. Tahda irr ta ihsta Deewa peelhgschana. Un kad mums daschada listà tas Kungs jawee-luhds, tad arri muhsu abriga isturreschanahs pee ta buhs daschada. Kad tas Kungs muhs irr pasemmojis, apbedinajis, fatreejis, tad peenahlahs mums arri pasemmodamees us faween zekkeem to peelhgt. Kad Winnu effam apkaitinajufchi, ka mehs wehrti ne-effam us To sawas azzis pazelt, tad buhs mums us fawu waigu libds semmei preeksch ta pasemmotees. Bet kad tas Kungs muhs irr pazehlis, fwehtijis un eepreezinajis, tad warram stahwu stahwedami, jeb us piestu galleem pazehlschees it kà spahnus fteet gribbedami, tam pateist. Ta irr ta ihsta abriga isturreschanahs pee Deewaluhgfschanas. Kad zilweks patefigi Deewu peelhgs un no ahrenes pee nekahdeem ihpaschi isdohmateem bruhkeem neturreses, tad wianna pascha gars, ta namma lungs, tam nammam, teem lohzeekkeem, to ihstu abrigu isturreschanahs jau rahdih.

Katrs zilweks, kam Deewa peelhgschana weena firdsleeta, tas arri fchohs wahrdus pee firds nems un us labbu dsihsees. Es sinnu un man irr schel, ka wehl dands tizziqi stary mums tapat sawa garra ehna maldahs un allojahs, kà tas jauneklis welti tohs prawee-fcha wahrdus lassidami: Zil ilgi juhs libbojeet us ab-bahm puffehm! Fahr teem man jo wairal' firds fahp, kam zaur mantas spohschumu jeb leeku fshohlas gaischumu tahs garrigahs azzis tà apschibufchas, ka tee gan leekahs jo stingri Deewa preekschà stahwoht un tomehr jo smaggi fribt.

Jr. Mehkon.

Peterburgas Jesus draudse Februari 1868

dsim mufchi: Libse Leewin, atlasta unteroffizeera Karla Leewin un Dab-tes m.; atlasta saldata Martia Kalnia un Annes dehls Pehter Paul; gubernementssekretrebra Andres Brenz un Annes meita Olga Brenz; atlasta saldata Reia Uffis un Leses dehls Zekob.

ussaukri: Zahn Weidan, saldata Keisara wiff, no Kaunas gubernijas ar Gleni Paistanen no Pinaufemmes.

mirkufchi: Gwald Zalubow, atlasta unteroffizeeris, 41 gaddu w. Karl Nufche, atlasta sald. Adam Nufche un Annes dehls 1 gadd. 1½ mehn. w. Zahn Wehler, bahizas webrind. Pehter Wehler un Libes d., 5½ mehn. w. Andres Brenz, gubernementssekretrebris, 48 gadd. w. Adolf Reinhold Sander, maschinuiraadneeka Martin Sander un Marie Göt-tesbes d. 1 gadd. 2½ mehn. w. Martin Ehdse, saldat 26 gadd. w. Zahn Michel, saldat, 22 gadd. w. Gust Libz sturesch 56 gadd. w. Eliabet Martin no Mihgas 82 gadd. w. Pehter Paul Kalnia, at- saldata Martia Kalnia un Annes d. 6 deen. w.

Latw. awischn apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

No zensures atwehlehts. Jelgawa, 23. Merza 1868. Nr. 37.

Druckahs pee J. W. Steffenbagen un dehta.